

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

روان‌شناسی شخصیت

با تاکید بر تحلیل عوامل موثر بر رشد شخصیت

تالیف:

الیزابت بی. هارلوک

ترجمه و تلخیص:

دکتر پرویز شریفی درآمدی

(دانشیار دانشگاه علامه طباطبائی)

محبوبه حاج نوروزی

هارلوک، الیزابت برگنر، ۱۸۹۸-م. Hurlock, Elizabeth Bergner
روان‌شناسی شخصیت با تاکید بر تحلیل عوامل موثر بر رشد شخصیت / تالیف
الیزابت بی. هارلوک؛ ترجمه پرویز شریفی درآمدی، محبوبه حاج نوروزی.
تهران: آوای نور، ۱۳۹۰
۵۲۸ ص.: نمودار.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۴۱۳-۵۷-۱
فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.
کتاب حاضر ترجمه نه فصل از کتاب "personality development" نوشته
الیزابت بی هارلوک است.
واژه نامه.
شخصیت
شریفی درآمدی، پرویز، ۱۳۳۹، مترجم
حاج نوروزی، محبوبه، ۱۳۵۷، مترجم
BF۶۹۸/ه۲۹ ۱۳۹۰
شماره کتابخانه ملی:

انتشارات آوای نور

تهران- ۱۳۹۶

روان‌شناسی شخصیت

با تاکید بر تحلیل عوامل موثر بر رشد شخصیت

تالیف: الیزابت بی. هارلوک

ترجمه و تلخیص: پرویز شریفی درآمدی - محبوبه حاج نوروزی

صفحه آرا: منیر حسینی

چاپ چهارم ۱۳۹۶

تیراژ: ۳۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۴۱۳-۵۷-۱

• تهران: خیابان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - خیابان وحید نظری - پلاک ۹۹

تلفن: ۶ - ۶۶۹۶۷۳۵۵ / نمابر: ۶۶۴۸۰۸۸۲

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

قیمت ۴۰۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۲۷
فصل اول : شخصیت چیست؟.....	۲۹
بازشناسی ارزش اجتماعی شخصیت.....	۳۲
شخصیت چیست؟.....	۳۳
معنای شخصیت.....	۳۴
تعریف آلپورت.....	۳۶
سازمان.....	۳۶
پویایی.....	۳۶
نظامهای روانی - اجتماعی.....	۳۷
تعیین کنندگی.....	۳۷
خاص.....	۳۸
رفتار و تفکر.....	۳۸
شخصیت در برابر منش.....	۳۹
شخصیت در برابر فردیت.....	۳۹
عوامل فردیت.....	۴۰
تأثیرات اولیه.....	۴۲
تأثیرات اولیه چگونه شکل می گیرند؟.....	۴۲
تأثیرات اولیه و شهرت.....	۴۵
دغدغه های مربوط به تأثیرات اولیه.....	۴۵
قضاوت در مورد دیگران.....	۴۶
تلاشهای اولیه در جهت قضاوت کردن در مورد شخصیت دیگران.....	۴۷

۴۸ موانع قضاوت کردن در مورد دیگران
۴۸ شخصیت واقعی در برابر شخصیت آشکارنده (ظاهری)
۴۹ هشیاری شخصیتی چگونه خود را نشان می دهد
۵۰ تاثیر کلیشه ها
۵۱ کلیشه ها چگونه اکتساب می شوند؟
۵۲ شخصیت هشیار چگونه خود را نشان می دهد
۵۴ حیطة هایی که کلیشه ها در آنها تاثیر گذارند
۵۶ از بین بردن اثر کلیشه ها
۵۶ شخصیت شناسی
۵۷ خلاصه فصل

فصل دوم : الگوی شخصیت ۶۱

۶۳ نقش وراثت و یادگیری
۶۴ نقش وراثت
۶۶ نقش یادگیری
۶۷ ارکان الگوی شخصیت
۶۸ خودپنداشت (مفهوم خود)
۶۹ اجزای خود پنداشت
۷۰ انواع خودپنداشت
۷۱ خودپنداشت بنیادی
۷۱ خود پنداشت ناپایدار(گذرا)
۷۲ خود پنداشت اجتماعی
۷۴ خودپنداشت آرمانی
۷۴ تحول خودپنداشت ها
۷۵ سلسله مراتب خودپنداشت
۷۷ الگوی تحول
۷۸ تحول خود پنداشت های جسمی و روان شناختی
۸۰ تحول خودپنداشت های اجتماعی

۸۴	تحول خودپنداشت های بنیادی
۸۶	خودپنداشت های آرمانی
۸۸	غلبه خودپنداشت ها
۹۰	ضرورت تصاویر آئینه ای مطلوب
۹۰	تفاوت بین خودپنداشت های بنیادی و تصاویر آئینه ای
۹۱	اختلافات موجود در بین خودپنداشتهای بنیادی و آرمانی
۹۱	عناصر الگوی شخصیت
۹۲	تفاوت بین خودپنداشت های جسمی و روانشناختی
۹۳	تفاوتهای بین خودپنداشت های اجتماعی و آرمانی
۹۳	ثبات خودپنداشت
۹۵	تغییرات در ثبات
۹۶	آثار ثبات و سازگاری
۹۷	تاثیرات خودپنداشت ها بر رفتار
۹۹	صفات (خصلت ها)
۹۹	معنای صفات
۱۰۰	ویژگی های صفات
۱۰۲	صفات در برابر عادات
۱۰۲	صفات مشترک و منحصر به فرد
۱۰۴	تعداد صفات
۱۰۵	نشانگان شخصیت
۱۰۵	نشانگان نابهنجاری
۱۰۶	خلاصه فصل

فصل سوم: تعیین کننده‌های جسمی

۱۱۰	عقاید سنتی مربوط به تاثیرات بدن
۱۱۱	ساختار بدن
۱۱۲	تاثیر مستقیم

- ۱۱۲..... تاثیر ساختار بدن بر فعاليتها
- ۱۱۳..... تاثیر ساختار بدن بر ميزان انرژی
- ۱۱۵..... تاثیر ساختار بدن بر واکنش نسبت به ديگران
- ۱۱۵..... تاثیر غيرمستقيم
- ۱۱۶..... منابع رضایت
- ۱۱۶..... قضاوت ديگران
- ۱۱۸..... تصور برخی در دوره کودکی
- ۱۱۹..... منابع عدم رضایت
- ۱۱۹..... ناهماهنگ بودن با ساختار بدن همسالان
- ۱۲۰..... ناهماهنگ بودن با ساختار بدن آرمانی
- ۱۲۰..... ناهماهنگ بودن با ساختار بدنی مورد تائيد فرهنگ جامعه
- ۱۲۱..... عوامل گوناگون نارضایتي
- ۱۲۳..... چرا ساختار بدن بر شخصیت تاثیر می گذارد؟
- ۱۲۵..... جذابیت
- ۱۲۵..... قضاوت های موجود در مورد جذابیت
- ۱۲۶..... آگاهی از نگرشهای اجتماعی
- ۱۲۷..... عدم رضایت از شکل ظاهري
- ۱۲۸..... منابع نارضایتي افراد
- ۱۲۹..... واکنش به احساس نارضایتي
- ۱۳۰..... گوناگونيتها در احساس نارضایتي
- ۱۳۲..... اثرات جذابیت بر شخصیت
- ۱۳۴..... سلامت روانی جسمی
- ۱۳۴..... تاثيرات مستقيم و غير مستقيم
- ۱۳۵..... اختلال های مربوط به سلامت جسمی روانی
- ۱۳۵..... علل مربوط به ایجاد اختلال ها
- ۱۳۶..... اختلال های موقت و دائمی
- ۱۳۷..... اثرات سلامت جسمی روانی بر شخصیت
- ۱۳۹..... گوناگونی تاثيرات

تغییرات فیزیکی	۱۴۰
اثرات مستقیم و غیرمستقیم تغییرات فیزیکی بر شخصیت	۱۴۰
عوامل موثر بر تاثیر گذاری تغییرات	۱۴۱
سرعت تغییرات	۱۴۱
زمان بندی تغییرات	۱۴۲
آمادگی برای تغییرات	۱۴۳
نگرشهای اجتماعی به این تغییرات	۱۴۴
اثرات جذابیت، سلامتی و کنترل بدن	۱۴۴
تطابق با ساختار بدن	۱۴۵
اثر تغییرات فیزیکی بر شخصیت	۱۴۵
کنترل بدن	۱۴۶
آگاهی از ارزش اجتماعی کنترل بدن	۱۴۷
علل زشتی	۱۴۸
تنوع در میزان عدم تناسب	۱۴۹
اثرات کنترل بدن بر شخصیت	۱۴۹
رویدادها	۱۵۱
علل حادثه	۱۵۱
اثرات حوادث بر شخصیت	۱۵۲
نقایص جسمی	۱۵۳
علل نقصهای جسمی	۱۵۳
گوناگونی در فراوانی نقصها	۱۵۴
اثرات نقایص جسمی بر شخصیت	۱۵۵
عوامل مربوط به نقایص جسمی موثر بر شخصیت	۱۵۷
سن	۱۵۷
نوع نقص	۱۵۷
جدی بودن نقص	۱۵۸
کنترل نقص	۱۵۸
شناسایی متفاوت بودن	۱۵۹

۱۵۹	نگرشهای اجتماعی
۱۶۰	نگرشهای شخصی
۱۶۱	وضعیت سلامتی
۱۶۲	انواع وضعیت سلامتی
۱۶۳	عوامل موثر بر سلامتی
۱۶۴	اثرات وضعیت سلامتی بر شخصیت
۱۶۴	اثرات مستقیم:
۱۶۵	اثرات غیرمستقیم
۱۶۶	شواهد اثرات بیماری بر شخصیت
۱۶۷	خلاصه فصل

فصل چهارم: تعیین کننده‌های شناختی

۱۷۴	تحول ذهنی
۱۷۵	الگوی تحول هوش عمومی
۱۷۷	الگوهای رشد و تحول ظرفیتهای ذهنی ویژه
۱۷۹	یادگیری
۱۸۰	شرایط موثر بر استعدادهای ذهنی
۱۸۱	وضعیت جسمی
۱۸۱	استفاده از استعدادهای ذهنی
۱۸۱	میزان تحصیلات
۱۸۲	انگیزه
۱۸۲	تجربه های نخستین
۱۸۳	حالات عاطفی
۱۸۳	الگوی شخصیت
۱۸۴	هوش استثنائی
۱۸۴	کلیشه‌های هوش استثنائی
۱۸۵	عقاید مردم در مورد زندگی
۱۸۵	عقاید مردم در مورد حمایت

۱۸۶ عقاید انسانهای مهم
۱۸۷ آگاهی از عقاید دیگران
۱۸۷ آگاهی از میزان هوش غیرعادی
۱۸۹ تاثیر هوش در روابط همسن و سالان
۱۹۰ آثار رفتاری
۱۹۰ سلیقه های متنوع
۱۹۱ پیشرفتها
۱۹۲ پذیرش اجتماعی
۱۹۳ تاثیرات هوش غیرعادی بر شخصیت
۱۹۳ تاثیرات
۱۹۵ تفکیک افراد باهوش از افراد کند ذهن
۱۹۵ تاثیرات کند ذهنی
۱۹۷ تاثیرات هوش بر سازگاری
۱۹۷ ارزشها
۱۹۷ پیشرفت ارزشها
۱۹۸ تنوع ارزشها
۱۹۹ تغییر در ارزشها
۱۹۹ برخی از جنبه های تغییر ارزش
۲۰۰ کار
۲۰۱ ارزشها تازه و متفاوت
۲۰۲ دین و مذهب
۲۰۲ ارزشهای دینی
۲۰۳ پول
۲۰۴ اصل اخلاقی
۲۰۴ پیشرفت قوانین اخلاقی
۲۰۵ تاثیر هوش بر پیشرفت قوانین اخلاقی
۲۰۶ مغایرتهای قوانین اخلاقی
۲۰۷ تاثیرات این تفاوت ها و مغایرتها

۲۰۸	تفاوت بین اصول اخلاقی و رفتار اخلاقی
۲۰۸	دلایل تفاوت
۲۰۸	تأثیر اخلاقیات بر شخصیت
۲۰۹	آثار شرم و گناه
۲۰۹	آثار عدم تحمل
۲۱۰	شوخی
۲۱۰	رابطه هوش با شوخی
۲۱۱	شوخی ذهنی
۲۱۱	عوامل موثر بر درک شوخی خنده دار
۲۱۱	حالات شوخی
۲۱۲	تأثیرات شوخی بر شخصیت فرد
۲۱۲	تأثیرات غیرمستقیم
۲۱۳	تأثیرات مستقیم
۲۱۳	احساسات برتری‌ی
۲۱۳	رهایی از تنش
۲۱۴	خودپنداشت واقعی
۲۱۴	خلاصه مطلب

فصل پنجم: تعیین کننده‌های هیجانی..... ۲۱۵

۲۱۷	متغیرهای هیجانی
۲۱۸	تأثیرات هیجانها بر شخصیت
۲۱۸	تأثیرات مستقیم
۲۱۹	تأثیرات غیر مستقیم
۲۲۱	شواهد علمی مبنی بر تأثیرات هیجانها بر شخصیت افراد
۲۲۲	هیجانهای غالب
۲۲۲	سرشت در مقابل خلق
۲۲۳	دلایل هیجانهای غالب

۲۲۵	تغییرات در هیجان های غالب
۲۲۶	تأثیرات هیجان های غالب بر شخصیت
۲۲۷	تعادل هیجانی
۲۲۸	انواع پایداری در برابر هیجان ها
۲۲۹	پایداری در برابر هیجانها ضامن سلامت روان
۲۳۱	خلاء عاطفی
۲۳۱	مفهوم خلاء عاطفی
۲۳۲	خلاء عشق و محبت
۲۳۳	خلاء سایر هیجان های خوشایند
۲۳۵	عشق و محبت مفرط
۲۳۷	ایجاد تعادل بین خلاء عاطفی و محبت های افراطی
۲۳۹	ابراز احساسات
۲۴۰	یادگیری کنترل هیجان ها
۲۴۰	انواع ابراز هیجانها به روشی پسندیده
۲۴۱	تنوع در ابراز احساسات
۲۴۱	انواع بروز هیجانها
۲۴۲	سرکوب کردن هیجانها
۲۴۴	پیامدهای سرکوب هیجانی
۲۴۴	۱- انفجار هیجانی
۲۴۵	۲- بازگشت
۲۴۵	۳- جابجائی
۲۴۶	۴- خیال بافی / گریز خیالی
۲۴۶	۵- والایش (تصعید)
۲۴۸	تخلیه هیجانی
۲۴۸	تشخیص زود هنگام تخلیه هیجانی
۲۴۹	انواع تخلیه هیجانی
۲۴۹	تخلیه فیزیکی
۲۵۰	تخلیه روانی

۲۵۳	تأثیرات تخلیه هیجانی بر شخصیت
۲۵۳	تنیدگی هیجانی
۲۵۴	تأثیرات تنیدگی بر شخصیت فرد
۲۵۵	منشأ تنیدگی
۲۵۶	انواع شایع تنیدگی
۲۵۶	تشویش و اضطراب
۲۵۷	عوامل ایجاد تشویش و اضطراب
۲۵۸	تفاوت‌های بروز تشویش
۲۵۹	تأثیرات تشویش و اضطراب بر شخصیت فرد
۲۶۱	ناکامی
۲۶۱	علل ایجاد ناکامی
۲۶۲	تفاوت‌های بروز ناکامی
۲۶۳	تأثیرات ناکامی بر شخصیت فرد
۲۶۵	حسادت و غبطه
۲۶۶	حسادت
۲۶۶	دلایل ایجاد حسادت
۲۶۷	تأثیرات حسادت بر شخصیت فرد
۲۶۸	غبطه
۲۶۸	تأثیرات غبطه بر شخصیت
۲۶۹	خلاصه فصل
۲۷۳	فصل ششم: تعیین کننده‌های اجتماعی
۲۷۶	تجربیات اولیه اجتماعی شدن
۲۷۷	اهمیت یادگیری فرصتها
۲۷۸	نوع تجربه های اولیه
۲۸۰	تجربه های خارج از خانه
۲۸۱	تأثیر تجربه های اولیه اجتماعی شدن بر شخصیت
۲۸۲	محرومیت‌های اجتماعی

۲۸۴	اثرات متفاوت محرومیت اجتماعی بر شخصیت
۲۸۶	مقبولیت اجتماعی
۲۸۶	سطوح مختلف مقبولیت اجتماعی
۲۸۷	شرایط اثر گذار بر پذیرش اجتماعی
۲۸۹	اثرات غیر شخصیتی
۲۹۱	تداوم وضعیت سنجش روابط میان افراد جامعه یا گروه سنجی
۲۹۲	دلایل دوام
۲۹۳	آگاهی از وضعیت اجتماعی
۲۹۳	توانایی همدلی اجتماعی
۲۹۴	تفاوت‌های توانایی همدلی اجتماعی
۲۹۴	شیوه‌های درک وضعیت گروه سنجی اجتماعی
۲۹۵	اثرات مقبولیت اجتماعی بر رفتار
۲۹۶	الگوهای رفتاری خاص
۲۹۸	اثرات مقبولیت اجتماعی بر شخصیت
۲۹۸	تفاوت تأثیر گذاریها با طبقات مقبولیت
۳۰۱	افزایش مقبولیت اجتماعی
۳۰۲	روشهای افزایش مقبولیت
۳۰۴	تعصب و تبعیض
۳۰۴	معنی تعصب
۳۰۶	رابطه تعصب با تبعیض
۳۰۷	اهداف متداول در تبعیض و تعصب
۳۱۰	تأثیرات تعصب بر شخصیت
۳۱۰	تأثیرات تبعیض و تعصب بر کسی که مورد تعصب و تبعیض قرار می‌گیرد
۳۱۲	تأثیرات مختلف مورد تبعیض قرار گرفتن
۳۱۳	تأثیرات بر اشخاصی که تبعیض می‌ورزند
۳۱۴	مبارزه با تعصب
۳۱۴	روشهای مبارزه با تعصب
۳۱۶	جایگاههای گروهی

۳۱۷	جایگاه رهبر
۳۱۷	انواع رهبر
۳۱۸	عواملی که جایگاه رهبری را تحت تأثیر قرار می دهد
۳۱۸	انگیزه رهبر شدن
۳۱۹	شایستگی نقش رهبری
۳۲۱	دستیابی به نقش رهبری
۳۲۱	استقامت نقش رهبری
۳۲۲	گستره های رهبری
۳۲۳	تأثیرات جایگاه رهبری بر شخصیت
۳۲۵	جایگاه پیرو
۳۲۶	انواع پیرو
۳۲۷	تأثیرات جایگاه پیرو بر شخصیت
۳۲۸	تحرك اجتماعی
۳۲۹	معنی تحرك اجتماعی
۳۲۹	انواع تحرك اجتماعی
۳۳۰	شرایطی که در تحرك اجتماعی مؤثر است
۳۳۲	توانایی برقراری روابط اجتماعی خوب با مردم
۳۳۳	تأثیرات تحرك اجتماعی بر شخصیت
۳۳۴	تأثیرات تحرك افقی
۳۳۵	تأثیرات تحرك عمودی
۳۳۶	ناامنی
۳۳۷	انزوای اجتماعی
۳۳۷	تحرك رو به پایین
۳۳۸	خلاصه فصل
۳۴۳	فصل هفتم : تعیین کننده‌های جنسیتی
۳۴۵	اثرات جنسیت بر شخصیت
۳۴۶	اثرات مستقیم

۳۴۷	اثرات غیر مستقیم
۳۴۷	تأثیرات فرهنگی
۳۴۸	فشار های اجتماعی
۳۴۹	اهمیت فرهنگی بر جنسیت
۳۴۹	اثرات علاقه به جنسیت بر رفتار
۳۵۰	نوسانات علاقه با تاکید بر جنسیت
۳۵۲	تأثیر علاقه به فعالیت جنسی در شخصیت
۳۵۴	منابع اطلاعاتی
۳۵۵	منشا نگرشها
۳۵۷	اثرات نگرشها در مورد شخصیت
۳۵۹	نگرشهایی به جنسیت خود فرد
۳۵۹	نگرشهای فرهنگی به جنسیت مذکر و مونث
۳۵۹	تبعیض والدین در قبال جنسیت
۳۶۲	اثرات نگرشهای فرهنگی بر شخصیت
۳۶۳	اثر تصور از خود بر جنسیت مذکر
۳۶۳	اثر تصور از خود بر جنسیت مونث
۳۶۴	نگرشها به تفاوت های جنسی
۳۶۵	تأثیر تفاوتها بر احساس حقارت
۳۶۵	آگاهی از تفاوت های جنسی
۳۶۶	اثرات تفاوت های جنسی بر نگرشها و رفتار
۳۶۸	اثرات تفاوت های جنسیتی بر شخصیت
۳۷۰	تناسب های جنسیتی
۳۷۱	معنای تناسب های جنسیتی
۳۷۱	آگاهی داشتن از تناسب جنسی
۳۷۲	سردرگمی در مورد تناسب جنسیتی
۳۷۳	تحول تناسب جنسیتی
۳۷۴	آموزش به کودک
۳۷۴	هویت

۳۷۶ رسانه های گروهی
۳۷۶ حوزه های مربوط به تناسب جنسیتی
۳۷۸ اثرات تناسب جنسیتی بر شخصیت
۳۷۸ وظایف مربوط به دو جنسیت
۳۷۹ وظایف سنتی در مقابل وظایف روبه رشد جنسیت
۳۸۰ پذیرش نقش متناسب جنسیت
۳۸۰ مشکلات موجود در پذیرش نقش متناسب با جنسیت
۳۸۱ مشکلات موجود برای زنان
۳۸۳ مشکلات موجود برای مردان
۳۸۳ تاثیرات وظایف جنسیتی بر شخصیت
۳۸۵ رفتار جنسی
۳۸۵ نگرشهای مختلف در مورد رفتار جنسی
۳۸۷ شکلهای رفتار جنسی
۳۸۹ مدیریت میل جنسی
۳۹۱ تنوع هدایت میل جنسی
۳۹۲ تاثیرات رفتار جنسی بر شخصیت
۳۹۴ خلاصه فصل

فصل هشتم : تعیین کننده‌های آموزشی و تحصیلی.....۳۹۷

۴۰۰ نگرشهایی به آموزش و پرورش
۴۰۲ نگرشهای دانش آموزان بزرگ تر
۴۰۳ علل از بین رفتن نگرش
۴۰۴ عوامل مؤثر بر نگرشهای افراد به آموزش
۴۰۴ جنسیت
۴۰۵ اثرات والدین
۴۰۶ طبقه اجتماعی
۴۰۷ مذهب
۴۰۷ گروه قومی

۴۰۷ همکلاسیها
۴۰۹ سازگاریهای فردی
۴۰۹ اثرات نگرشهای نامطلوب بر رفتار
۴۰۹ شکایت و سرزنش
۴۱۰ انگیزش پایین
۴۱۰ انگیزش بالا
۴۱۱ هراس از مدرسه
۴۱۱ فرار از مدرسه
۴۱۱ کناره گیری کردن
۴۱۲ بزه‌های مدرسه
۴۱۲ اثرات نگرشهای آموزشی به شخصیت
۴۱۴ آمادگی برای رفتن به مدرسه
۴۱۴ سن شروع مدرسه
۴۱۵ آمادگی جسمی
۴۱۷ آمادگی روانی
۴۱۸ اثرات آمادگی بر سازگاریها
۴۱۹ اثرات آمادگی رفتن به مدرسه بر شخصیت
۴۲۰ تجارب اولیه رفتن به مدرسه
۴۲۱ اثرات تجارب اولیه مدرسه رفتن بر شخصیت
۴۲۲ جو عاطفی مدرسه یا دانشگاه
۴۲۳ شرایط مسئول از لحاظ جو عاطفی
۴۲۵ اثرات جو عاطفی بر رفتار
۴۲۵ اثرات جو عاطفی بر شخصیت
۴۲۶ نگرشها و رفتار معلم
۴۲۷ عوامل مؤثر بر روابط معلم و دانش آموز
۴۲۷ ۱- کلیشه‌های فرهنگی معلمان
۴۲۸ ۲- تبعیض
۴۲۹ ۳- نگرش به دانش آموزان

۴۲۹	۴- شیوه های آموزش
۴۳۰	۵- کنترل کلاس
۴۳۰	۶- سازگاری فردی معلم
۴۳۱	اثرات روابط معلم و دانش آموز بر شخصیت‌های دانش آموزان
۴۳۲	موفقیت تحصیلی
۴۳۲	نشانه های موفقیت تحصیلی
۴۳۳	پیشرفت و ارتقا
۴۳۴	نمره‌ها
۴۳۵	افتخارات تحصیلی
۴۳۶	تحصیلات بالاتر
۴۳۷	دیپلم و مدارک تحصیلی
۴۳۸	فعالیت‌های فوق برنامه
۴۳۸	عوامل مربوط اهمیت فعالیت‌های فوق برنامه
۴۳۹	قضاوت‌های دیگران
۴۳۹	رضایت فردی
۴۴۰	گوناگونی اثرات مربوط به فعالیت‌های فوق برنامه
۴۴۱	مقبولیت هم کلاسی ها
۴۴۱	گوناگونی در مقبولیت هم کلاسی ها
۴۴۳	اثرات مقبولیت افراد بر سازگاری با مدرسه
۴۴۳	اثرات مقبولیت افراد بر شخصیت
۴۴۴	موضوعات تحصیلی
۴۴۴	عوامل مؤثر بر نگرش‌های مختلف نسبت به موضوعات تحصیلی
۴۴۴	ماهیت موضوع تحصیلی
۴۴۵	روش تدریس
۴۴۶	برتری موضوع درسی
۴۴۶	تلاش برای کسب مهارت
۴۴۷	سودمندی موضوع
۴۴۸	تناسب جنسیتی در رابطه با سودمندی موضوع

۴۴۹	نگرشهای همسن و سالها
۴۵۰	میزان انتخاب
۴۵۱	نوع مدرسه
۴۵۱	تأثیر مستقیم نوع مدرسه
۴۵۲	تأثیر غیر مستقیم نوع مدرسه
۴۵۳	خلاصه فصل

فصل نهم : تعیین کنندگان خانواده

۴۵۷	تجارب اجتماعی اولیه
۴۵۸	امنیت محیط
۴۵۸	تأثیر خانواده بر تحول شخصیت
۴۵۹	تأثیرات مستقیم
۴۶۰	تأثیرات غیر مستقیم
۴۶۲	گوناگونی تأثیر خانواده بر شخصیت
۴۶۴	جو عاطفی خانه
۴۶۴	اثرات جو خانه بر شخصیت
۴۶۵	شرایط مربوط به جو مساعد خانه و خانواده
۴۶۸	شرایط مربوط به جو نامطلوب خانه
۴۷۱	وضعیت ترتیبی تولد
۴۷۲	اثرات ترتیب تولد بر شخصیت
۴۷۳	تفاوتهای جنسیتی در اثرات ترتیب تولد بر شخصیت
۴۷۴	اثرات بلند مدت ترتیب تولد بر شخصیت
۴۷۵	الگوهای شخصیتی نمونه
۴۷۵	الگوی شخصیتی فرزندان اول
۴۷۶	الگوی شخصیتی فرزندان آخر
۴۷۹	الگوهای شخصیتی فرزندان وسط خانواده
۴۸۰	جمعیت خانواده
۴۸۱	اثرات خانواده بر شخصیت

۴۸۴	اثرات گوناگون اندازه و جمعیت خانواده بر شخصیت
۴۸۴	۱- خانواده های تک فرزندی
۴۸۶	۲- خانواده های کوچک
۴۸۸	۳- خانواده های متوسط
۴۹۰	۴- خانواده های بزرگ
۴۹۲	ساختار خانواده
۴۹۳	گوناگونی ساختار خانواده
۴۹۳	خانواده های هسته ای و خانواده های گسترده
۴۹۴	مزاحمت غریبه ها
۴۹۵	تفاوت سنی در ساختار خانواده
۴۹۷	تفاوت جنسیتی در ساختار خانواده
۴۹۹	تک فرزند و چند فرزندی
۵۰۰	نقشهای خانواده
۵۰۱	اثرات نقش گذاری خانواده بر شخصیت
۵۰۳	عوامل مؤثر بر نقش گذاری
۵۰۳	نگرش به نقش
۵۰۳	مفهوم نقش
۵۰۴	نگرشهای اجتماعی نسبت به نقش های خانواده
۵۰۵	رضایت از نقش
۵۰۶	انتخاب نقشها
۵۰۶	نقشهای تغییر یافته
۵۰۶	الگوهای متفاوت خانواده
۵۰۷	خانواده های تک سرپرست
۵۰۸	خانواده های مطلقه
۵۰۹	بیوگی
۵۱۰	خانواده های بدنام
۵۱۱	معیارهای بدنامی
۵۱۱	انواع خانواده های بدنام

٥١٣ خلاصه فصل

٥١٧ ضميمه

تقدیم به مرحوم مادرم به پاس فداکاری ها و یاری های بی دریغش .
به او که چراغ هدایتم بود و نخستین معلم که صبورانه طرز قلم به دست گرفتن و شیوه
نوشتن را به من آموخت و تا زمانی که " بارهستی " را به دوش می کشید بی هیچ کم و کاستی
به یاری من و خانواده ام شتافت .

روحش شاد و غریق رحمت باد

یادش گرامی

پرویز شریفی درآمدی

تهران- شهریور ۹۰

پیشگفتار

کتابی که پیش رو دارید شامل ۹ فصل از کتاب «Personality development» نوشته Elizabeth B. Hurlock از هشتمین چاپ آن در سال ۲۰۰۲ می‌باشد. فصول نه‌گانه این کتاب عبارتند از: شخصیت چیست، الگوی شخصیت، تعیین کننده‌های فیزیکی، تعیین کننده‌های شناختی، تعیین کننده‌های هیجانی، تعیین کننده‌های خانوادگی، تحلیل کننده‌های اجتماعی، تحلیل کننده‌های جنسیتی، تعیین کننده‌های آموزشی و تحصیلی و تعیین کننده‌های خانواده.

اگرچه مطلب اصلی این کتاب «تحلیل عوامل مؤثر در رشد شخصیت است» اما می‌توان آن را به عنوان اثری در زمینه «روانشناسی شخصیت» دانست لذا با توجه به اینکه اکثر کتابهایی که در زمینه «شخصیت» به نگارش درآمده‌اند و یا ترجمه شده‌اند؛ اساساً توجه چندانی به عوامل مؤثر در شکل‌گیری شخصیت نداشته‌اند به نظر می‌رسد از این لحاظ این کتاب بتواند با ذائقه علمی دانشجویان و دانش‌پژوهان حوزه «رشد شخصیت» و یا «روانشناسی شخصیت» سازگار باشد.

ذکر این نکته ضروری است که مباحث ذکر شده در این اثر عمدتاً مربوط به آمریکا و جوامع غربی بوده چراکه اساساً مباحث روان-شناختی و تربیتی در فرهنگ‌های مختلف، تفاوت می‌کند و هر کشوری مبتنی بر بن‌مایه‌های فرهنگی خویش با این مباحث روبرو می‌شود و ممکن است با فرهنگ بومی ما سازگار نباشد.

در خاتمه امید است کتاب حاضر مفید واقع شود. از جناب آقای میرحسینی مدیریت محترم انتشارات آوای نور و همکاران وی که به این اثر علاقه‌مندی نشان داده و به چاپ آن اقدام نمودند بسیار سپاسگزارم.

دکتر پرویز شریفی درآمدی